

”Tror pastorn att det blir någon uppståndelse i år?” Prästen log lite generat mot oss, som om han inte visste vad han skulle svara, om det var allvar eller skämt. Jag jobbade på kyrkogården tillsammans med Ragnar som var min förman. Ragnar vårdade kyrkogården som sin egen trädgård, skötte både växter och människor, levande som döda. Det som försiggick inne i kyrkan förhöll han sig betydligt mer misstänksam till. Tiden var strax före påsk. Vi grävde en grav på kyrkogårdens framsida, när prästen skyndade förbi. ”Tror pastorn att det blir någon uppståndelse i år”, hojtade Ragnar efter honom. Efter viss tvekan svarade prästen fortfarande med det osäkra leendet:

”Uppståndelsen kommer ju alltid på påskdagen”. Ragnar spottade snuset och sa: ”Var inte så säker på det du”. Detta ifrågasättande fick prästen ta sin tillflykt till kyrkan. Ragnar skrockade förnöjt: ”Skönt att se dem lite osäkra”.

Varje påsktid kommer jag att tänka på Ragnar. ”Blir det någon uppståndelse i år”. Som om han hade frågat hur vädret kan tänkas arta sig, om skörden ska bli bra eller dålig. Något som var högst osäkert och allt annat än självklart. Istället för ritens tvärsäkra moment vilade i hans fråga existensens ovisshet. Så som det en gång verkligen var. De välkända texterna i bibeln om övergången över Röda havet eller korsfästelsen i Jerusalem, vilka ligger till grund för påsken, var ju en gång händelser där allt stod och vägde, där utgången var allt annat än självklar. De hoppfulla slutet, antingen de nu är fiktiva eller historiska, kunde ju ingen veta på förhand. ”Vi lever vårt liv framlänges, men förstår det baklänges”, konstaterade Lena Andersson med Sören Kierkegaards ord i vinterns radioprogram ”Allvarligt talat”.

För mig är påsken mer en tid av att leva med ovisshet, än säkra påståenden om uppståndelse och evighet. Julen gestaltas med berättelser och legender; om barnet i krubban och Viktor Rydbergs tomte vid grötfatet. Påsken återges i dramer; passionsdramat, häxor till Blåkulla och Strindbergs ”Påsk”. Ett drama har inga självklara svar då allt ställs på sin spets. I dramat är det ovissheten som råder. Inget är riktigt säkert. Den israeliske författaren David Grossman har fångat ovisshetens dilemma i romanen ”På flykt från ett sorgebud”. En mamma söker hålla sin son som är soldat vid liv genom att göra sig onåbar för ett eventuellt sorgebud. Till slut kan hon inte låta bli att kolla av sin telefonsvarare för att höra om det finns meddelande från honom. Det gör det! Hon blir lättad, men ögonblicket efteråt infinner sig oron på nytt. Beskedet är redan en gammal nyhet *”Så snart han lämnat meddelandet vändes ett timglas någonstans och*

timern började från noll igen, utan att hoppet har någon fördel framför fruktan". Är det inte så det alltid ser ut för oss?

Jag tänker på klienter vid min psykoterapimottagning. De vars nära anhöriga är svårt sjuka, som själva nyss blivit lämnade i en relation, som känner tröttheten värka i kroppen av en dysfunktionell arbetsplats eller som väntar på ett viktigt besked. I deras ansikte kan jag läsa Ragnars fråga: "Blir det någon uppståndelse i år?".

Det märkliga är väl att vi trots allt lever vidare, överlever, oavsett vad svaret blir. Att livet är möjligt och uthärdligt när vi lever det framlänges men förstår det baklänges. Kanske ska vi alla se våra liv som ett ovisst påskdrama, där det finns lyssnare och läsare till det som sker med oss. Den danska författaren Karen Blixen skrev: "Allt lidande kan bli buret om det finner sin plats i en berättelse, eller om du berättar en historia om det". Att berätta för andra och ta del av deras berättelser, antingen vi möts ansikte mot ansikte eller läser varandra genom bokens blad. Det är påsk för mig. Att leva i ovissheten med språket som hjälp. Gunnar Ekelöf skrev: "Ge upp all tanke på nåd, så kommer den till dig obemärkt". Det är kanske de stora kraven, de absoluta svaren och höga förväntningarna som gör oss mest illa. Kravet att vi ska leva upp till budskapet om uppståndelse när vi ändå inte kan. Att släppa taget om det kravet kan vara att finna vägar och hopp.

Så blir det någon uppståndelse i år? Ja du, den som det visste!

Jakob Carlander